

Sygn. akt: I C 663/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Krzysztof Prutis
Protokolant:	Aldona Niewińska

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o. o. w W.**

przeciwko D. A.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 663/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego D. A. kwoty 1267,23 złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany D. A. wnosil o oddalenie powództwa w całości, na rozprawie w dniu 15.07.2015 roku podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezsporne w sprawie jest, że od 2011 roku D. A. był studentem Wyższej Szkoły (...) w B. (k. 31, 32). Decyzją z dnia 10.03.2012 roku z dniem 08.03.2012 roku został skreślony z listy studentów w związku z własną prośbą (k. 51-52). W myśl §50 pkt 1 i 2 statutu uczelni studia w uczelni są odpłatne, zaś warunki odpłatności za studia określa pisemna umowa o świadczenie usług edukacyjnych zawarta pomiędzy studentem a uczelnią reprezentowaną przez rektora (k. 38v). Paragraf 15 ustęp 3 regulaminu studiów w Wyższej Szkole (...) w B. stanowi, że do podstawowych obowiązków studenta należy terminowe regulowanie zobowiązań finansowych wobec uczelni (k. 43). Według §7 umowy z dnia 01.10.2011 roku zawartej pomiędzy (...) w B., a D. A. (k. 31) wysokość odpłatności za studia, zasady i terminy ich wnoszenia określa instrukcja finansowa stanowiąca załącznik do umowy (k. 46-50). Z dokumentu nazwanego „rozliczenie z kontrahentem” wystawionego przez (...) w B. wynika (k. 45), że D. A. nie zapłacił na rzecz

uczelną kwotę 900 zł, a data wymagalności świadczeń to 20.12.2011 roku (kwota 350 zł), 20.01.2012 roku (kwota 350 zł), 20.02.2012 roku (kwota 200 zł).

Umową sprzedaży wierzytelności z dnia 11 grudnia 2014 roku Wyższa Szkoła (...) w B.zbyła na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.wierzytelność przysługującą wobec pozwanego z tytułu nieopłaconego czesnego w łącznej wysokości 900 złotych. (k. 53-54). Pismem z dnia 05.01.2015 roku (...) sp. z o.o.z siedzibą w W.wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 1246,30 zł obejmującej kwotę nieopłaconego czesnego wraz z ustawowymi odsetkami (k. 55-56).

Na podstawie złożonych dokumentów, a więc umowy z załącznikiem, statutu uczelni, aktu złożenia ślubowania oraz „rozliczenia z kontrahentem” przyjąć należy jednoznacznie, że pozwany był studentem (...) w B., miał obowiązek ponosić płatności za studia, swego zobowiązania nie wypełnił, a do zapłaty pozostała wymagalna kwota 900 zł, z poszczególnymi datami wymagalności 20.12.2011 roku (kwota 350 zł), 20.01.2012 roku (kwota 350 zł), 20.02.2012 roku (kwota 200 zł).

W toku procesu pozwany nie kwestionował wysokości dochodzonego roszczenia oraz skuteczności przelewu wierzytelności na rzecz powoda. Podnosił zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Po upływie terminu przedawnienia zobowiązanie ulega przekształceniu w zobowiązanie naturalne, które nie korzysta z ochrony prawnej. W przypadku skutecznego zgłoszenia zarzutu przedawnienia pomimo, iż zobowiązanie nadal istnieje wierzyciel zostaje pozbawiony uprawnienia do wymuszenia na dłużniku spełnienia świadczenia.

Wymaga zauważenia, że łącząca pozwanego i poprzednika prawnego powoda umowa, jest umową nazwaną, która została zawarta w oparciu o art. 160 ust. 3 (w wersji w dacie zawierania umowy) ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz.U. 2012.572 z późn. zm.).

Roszczenia z tytułu działalności dydaktycznej uczelni nie stanowią roszczenia związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zatem z mocy samego prawa działalność dydaktyczna uczelni wyłączona jest spod reżimu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, choćby podejmowane przez nią działania miały cechy działalności gospodarczej w rozumieniu art. 2 przywołanej ustawy, takie jak zarobkowy charakter, ciągłość zorganizowanej działalności. Roszczenia z tego tytułu nie stanowią zatem roszczeń związanych z działalnością gospodarczą, których termin przedawnienia wynosi trzy lata.

Zgodnie z art. 160a ustęp 7 w/w ustawy roszczenia wynikające z umowy (art. 160a ustęp 1) przedawniają się z upływem trzech lat. Z kolei art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2014.1198) stanowi że do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. z dnia 11 lipca 2014 r.

Ten ostatni przepis nie jest zbyt precyzyjnie ani klarownie sformułowany, stąd przyjęta przez powoda interpretacja, że trzyletni termin przedawnienia wynikający z art. 160a ustęp 7 ustawy dotyczy tylko umów zawieranych przez studentów z uczelniami publicznymi (takich uczelni dotyczy art. 99 ust. 1 ustawy), a nie niepublicznymi. W ocenie sądu orzekającego w niniejszej sprawie taka interpretacja nie jest zasadna. Ustawodawca wprowadzając ten przepis zapewne chciał kompleksowo uregulować termin przedawnienia roszczeń z umów zawieranych pomiędzy uczelniami, a studentami w kwestii odpłatności za studia. Wcześniejsze orzecznictwo różnych sądów nie było w tym zakresie jednolite. Wprowadzenie różnych terminów przedawnienia takich umów w zależności od rodzaju szkoły (publicznej czy niepublicznej) byłoby nieracjonalne, wprowadzałoby niczym nieuzasadnione zróżnicowanie. Odesłanie do art. 99 ust. 1 ustawy traktować należy jako wskazanie jakich umów dany przepis dotyczy, a nie charakteru podmiotu danej umowy.

Poza tym art. 160 ustę 3 ustawy w brzmieniu obowiązującym w 2011 roku do sprecyzowania rodzaju umowy jakich ten przepis dotyczył również odsyłał do art. 99 ust. 1 ustawy, co nie przeszkadzało wyższym szkołom niepublicznym zawierać umowy na tej właśnie podstawie (jak w niniejszej sprawie). Treść zmiany zawartej a art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2014.1198) jest powtórzeniem tego zapisu. Zauważyć również trzeba, że Sąd Najwyższy w czterech sprawach odmówił podjęcia uchwały w przedmiocie odniesienia się do terminu przedawnienia roszczeń wynikających z umów o odpłatność za studia w związku z wejściem w życie zmian w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym.

Nawet jeśli przyjąć interpretację treści ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i ustawy wprowadzającej do niej zmiany przyjętą przez powoda to wskazać należy, iż zdaniem Sądu istniałyby podstawy do uznania, że zapłata czesnego stanowi świadczenie o charakterze okresowym i nie jest świadczeniem jednorazowym. Powszechnie w doktrynie przyjmuje się, że roszczenie o świadczenie okresowe charakteryzuje się następującymi cechami: przedmiotem świadczenia muszą być pieniądze lub rzeczy oznaczone rodzajowo, w ramach jednego i tego samego stosunku prawnego dłużnik ma spełnić wiele świadczeń jednorazowych, spełnienie tych świadczeń następuje w określonych regularnych odstępach czasu oraz świadczenia te nie składają się na pewną z góry określoną całość. W niniejszej sprawie wszystkie te okoliczności zaistniały. Obowiązek opłaty czesnego rocznego aktualizuje się z rozpoczęciem każdego kolejnego roku akademickiego. Wobec powyższego, ma on charakter cykliczny, a czas stanowi istotny czynnik wpływający na obowiązek świadczenia. Zatem, wysokość czesnego za lata kolejne nie jest z góry znana, a modyfikacje jej wysokości mogą wynikać z różnorodnych okoliczności i mogą wyniknąć w trakcie semestru nauki. Na rzecz okresowego charakteru opłat za naukę przemawia także treść § 28 ustę 6 pkt 3 regulaminu, gdy na skutek pojawienia się zaległości w opłacie za czesne student może zostać skreślony z listy studentów. Wtedy również nie będzie ponosił on dalszych opłat, a zatem przy rozpoczynaniu nauki kwota ta również w tej sytuacji nie będzie z góry określona. Mając na uwadze powyższe, opłaty za naukę ponoszone na przestrzeni trwania procesu edukacyjnego nie dają z góry określonej wysokości, a kwestią indywidualną pozostanie, czy student ukończy semestr nauki, rok, dwa bądź trzy lata studiów czy też może wskutek niezdania egzaminów będzie kontynuował edukację również w następnym okresie.

Jak trafnie zauważył Sąd Okręgowy w B.(wyrok z dnia 2 października 2013 roku, sygn. akt (...), Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w B.) obowiązek zapłaty czesnego za poszczególne lata studiów ma charakter świadczenia okresowego. Sąd Okręgowy wskazał, że z juretycznego punktu widzenia coroczna płatność czesnego za studia jest podobnym świadczeniem okresowym jak coroczny czynsz dzierżawny. Pogląd o kwalifikacji roszczenia o zapłatę czesnego jako roszczenia o świadczenie okresowe został również wyrażony w orzeczeniu Sądu Okręgowego w B.z dnia 5 grudnia 2013 roku w sprawie (...), Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w B.).

Mając na uwadze, iż czesne jako świadczenie okresowe ulega trzyletniemu przedawnieniu, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Pozwany w opisanym stanie faktycznym mógł powołać się na zarzut przedawnienia i odmówić spełnienia świadczenia. W myśl art. 120§1 kc bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Skoro zadłużenie stało się wymagalne w dniach 20.12.2011 roku (kwota 350 zł), 20.01.2012 roku (kwota 350 zł), 20.02.2012 roku (kwota 200 zł), to 3 - letni termin przedawnienia roszczeń w niniejszej sprawie upłynął odpowiednio z dniem 20.12.2014 roku, 20.01.2015 roku i 20.02.2015 roku, pozew wniesiono w dniu 24 kwietnia 2015 roku.

Powództwo podlegało oddaleniu z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia. W związku z tym, że przedawnienie odsetek następuje w tym samym terminie, w jakim przedawnia się należność główna, od której odsetki są liczone (zob. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26.01.2005 r., III CZP 42/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 149.), należało stwierdzić, że żądanie strony powodowej uległo przedawnieniu w całości.

W tym stanie rzeczy, na mocy art. 160a ustę 7 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, art. 117§2 kc i art. 118 kc Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.